

Mál nr. 312/2024

Nafn málskotsaðila (M)

Nafn varnaraðila (V)

Heiti váttryggingar: Greiðslukortatrygging

Gildissvið váttryggingar.

Gögn.

1. Málskot móttakið 19. ágúst 2024, ásamt fylgiskjöllum.
2. Bréf V dags. 9. september 2024, ásamt fylgiskjali.
3. Viðbótarathugasemdir M, dags. 18. september 2024.

Málsatvik.

Í málskoti kemur fram að M var hinn 31. maí 2023 staddur í borginni La Paz í Bolívíu. Var hann með tösku um mittið. Í töskunni var GoPro myndavél, sími og smá fylgihlutir. Einhver hafi komið skyndilega að honum og skorið töskuna af honum án þess að hafa möguleika á að bregðast við. M tilkynnti V, sem er váttryggingafélag greiðslukorts M, um tjónið þann 9. júní 2023 og til lögreglu þann 10. júní 2023. V hafnaði bótaskyldu með tölvupósti dags. 22. ágúst 2023 með vísan til k-liðar 22. gr. skilmálans þar sem M hafi ekki tilkynnt þjófnaðinn til lögreglu innan sólarhrings. M er ekki sammála þessari niðurstöðu og telur að niðurstaðan sé leidd af forsendu sem ómögulegt hafi verið að uppfylla. Hann hafi ekki átt þess kost að tilkynna þjófnaðinn innan sólarhrings, vegna aðstæðnanna. Í fyrsta lagi hefði það teft öryggi hans í tvísýnu undir þessum kringumstæðum þ.e. í miðborg La Paz, sem hann þekkti lítið til, símalaus að auki. Ekki hafi verið hlaupið að því að finna lögreglustöð, eða þar til hæf yfirvöld í þessari borg. Þetta hafi heimamenn staðfest. Vísar M til niðurstöðu úr leit á ChatGPT sem staðfestir að erfitt sé að tilkynna tjón sem þetta til lögreglu. Hafi hann því ekki átt annan kost en að frest tilkynningu og freista þess að gefa lögregluskýrslu síðar eða við fyrsta tækifæri, sem hann gerði.

V telur að bótaskylda sé ekki fyrir hendi úr greiðslukortatryggingu M. Höfnun V byggir á því skv. k-lið 22. gr. skilmálans var M að tilkynna um váttryggingaratburð til lögreglu innan sólarhrings eftir að hann á sér stað. Ákvæðið feli einnig í sér tiltekinn sveigjanleika þegar aðstæður séu með þeim hætti að rök standi til að lengja umræddan frest. Horfir V fyrst og fremst til þess að M tilkynnti ekki atvikið til lögreglu fyrr en tíu dögum eftir að þjófnaðurinn átti sér stað. Þá má ráða af lögregluskýrslunni að tilkynnt var um atvikið í borginni Uyuni sem er rúma 500 kílómetra frá La Paz. Hafnar V því að þau atriði sem M nefnir feli í sér réttlætningu á þessum gríðarlega tíma sem leið milli þjófnaðarinnar og tilkynningu til lögreglu. Hafi M lagt fram reikning fyrir nýjum síma sem dagsettur er þann 5. júní 2023, einnig staðsett í La Paz. Þrátt fyrir að hafa nýjan síma lét M líða fimm daga til viðbótar til að tilkynna um atvikið. Að lokum bendir V á að ChatGPT teljist með engu móti vera áreiðanleg heimild.

Í viðbótarathugasemdum sínum lýsir M því að megin rök hans tengist því að hann var að fara frá borginni og gat ekki brugðist við innan sólarhrings á þeim stað sem þjófnaðurinn átti sér stað. Hafi hann lýst réttmætum ástæðum fyrir því. Þegar hann hafi komið til borgarinnar aftur hafi fresturinn verið útrunninn hvort er. Telur hann óljóst í sínum huga, hvað teljist vera umfangsmikil töl. Nokkrir dagar til eða frá geri líklega engan gæfumun fyrir V. Þá bendir M á að hann hafi ekki verið að reyna að sanna neitt með notkun á ChatGPT, hann hafi einungis verið að nota að sem stoð við það sem heimamenn héldu fram.

Álit.

Ágreiningslaust er að tjónaatvikið, þjófnaður sem varð hinn 31. maí 2023 í La Paz, fellur undir gildissvið greiðslukortatryggingar sem M hafði hjá V. Ágreiningur þessa máls snýr einungis að því hvort undanþáguákvæði skilmálanna hafi eigi hér við. Samkvæmt k-lið 22. gr. skilmálans bætir tryggingin ekki: „tjón sem verður vegna þjófnaðar eða innbrots sem tryggður hefur, af ásettu ráði eða stórkostlegu gáleysi, ekki tilkynnt lögreglu, í því landi sem þjófnaður átti sér stað, sé þess kostur, innan sólarhrings frá því að það varð eða skýrt var frá því.“ Ákvæðið verður að túlka með hliðsjón af 1. mgr. 28. gr. laga um váttryggingarsamninga nr. 30/2004, sem kveður á um að váttryggður skuli gera það sem nauðsyn krefur og með sanngirni má ætlast til af honum til að tryggja kröfu sína þar til váttryggingafélagið getur sjálft gætt hagsmuna sinna. Í 4. mgr. sömu greinar segir jafnframt að hafi tjón orðið vegna þess að váttryggður hafi með ásetningi eða stórkostlegu gáleysi vanrækt skyldur sínar

skv. 1-3. mgr. megi fella ábyrgð félagsins niður í heild eða að hluta. Við mat á því skal líta til sakar váttryggðs, hvernig váttryggingaratburð bar að og atvika að öðru leyti.

Í þessu samhengi hvílir sönnunarbyrðin á V um að sýna fram á að M hafi af ásettu ráði eða með stórkostlegu gáleysi vanrækt tilkynningarskyldu sína. Að mati nefndarinnar hefur M lagt fram trúverðugar og réttmætar skýringar á því hvers vegna hann gat ekki tilkynnt tjón sitt til lögreglu innan sólarhrings líkt og ákvæðið kveður á um. Var öryggi hans ógnað við aðstæður þar sem hann var orðinn símalaus og í ókunnugri borg. Auk þess hefur V ekki sýnt fram á að M hafi brotið gegn ákvæðinu með stórkostlegu gáleysi eða að vanræksla hans við tilkynningu til lögreglu hafi leitt til tjóns.

Verður þannig ekki talið að V hafi sýnt fram á að M hafi vanrækt skyldur sínar af ásettu ráði eða stórkostlegu gáleysi né að tjónið megi rekja til vanrækslu M á tilkynningu til lögreglu. Í ljósi alls framangreinds, og eins og atvik þessa máls liggja fyrir nefndinni, verður að telja nægilega sýnt fram á M eigi rétt á bótum úr greiðslukortatryggingu sinni hjá V.

Niðurstaða.

M á rétt á bótum úr greiðslukortatryggingu sinni hjá V.

Reykjavík, 12. nóvember 2024.
rafræn undirskrift

Þóra Hallgrímsdóttir

Hildigunnur Hafsteinsdóttir

Heiða Óskarsdóttir